

Scenariusz wycieczki do Biskupina.

1. Treści podstawy programowej:

Uczeń :

- Opisuje swoją „małą Ojczyznę”, uwzględniając tradycję historyczno – kulturową i problemy społeczno – gospodarcze.
- Gromadzi informacje o różnych formach upamiętnienia postaci i wydarzeń z przeszłości „małej Ojczyzny”.
- Podaje przykłady różnych źródeł historycznych i wyjaśnia, dlaczego należy je chronić.

2. Cele wycieczki:

Uczeń:

- rozumie terminy: *rezerwat archeologiczny, stanowisko archeologiczne, wykopalisko, pomnik historii, skansen, rekonstrukcja, archeologia,*
- lokalizuje Biskupin na mapie Polski,
- porównuje warunki życia ludzi w czasach prehistorycznych i współczesnych,
- rozpoznaje miejsca i obiekty zabytkowe szczególnie ważne dla istnienia „małej ojczyzny”,
- wymienia obiekty znajdujące się w muzeum archeologicznym w Biskupinie będące źródłami historycznymi,
- opowiada o życiu mieszkańców osady w Biskupinie sprzed 2500 lat na podstawie źródeł historycznych (przedmioty ceramiczne, narzędzia, broń, biżuteria).
- definiuje muzeum jako miejsce przechowywania cennych źródeł historycznych.
- wyjaśnia w jakim celu zrekonstruowano osadę w Biskupinie,
- wskazuje na znaczenie muzeum biskupińskiego dla regionu,
- dostrzega różnicę między zabytkiem a rekonstrukcją.

3. Metody:

- metoda problemowa, pokaz, obserwacja, rozmowa nauczająca (pogadanka).

4. Miejsce wycieczki: Muzeum Archeologiczne w Biskupinie.

5. Zadania dla uczniów:

Uczniowie przygotowują mapę rezerwatu archeologicznego w Biskupinie oraz okolicznych terenów. Sporządzają także listę obejrzanych zabytków z podziałem na obiekty zrekonstruowane i oryginalne np.: według wzoru:

- Przedmioty oryginalne:

- Wyroby metalowe:
- Wyroby z drewna:
- Wyroby z kości:

- Przedmioty zrekonstruowane:

- Wyroby metalowe:
- Wyroby z drewna:
- Wyroby z kości:

6. Przebieg wycieczki:

- Nauczyciel wyjaśnia uczniom pojęcia historyczne: *rezerwat archeologiczny, stanowisko archeologiczne, wykopalisko, pomnik historii, skansen, rekonstrukcja, archeologia.*
- Uczniowie wspólnie z nauczycielem zwiedzają muzeum (zapisują nazwy najciekawszych i najliczniej występujących eksponatów z uwzględnieniem podziału na oryginały i obiekty zrekonstruowane).

I grupa: obiekty oryginalne: szkielety, broń, narzędzia, przedmioty kościane, ceramiczne, szklane, ozdoby.

II grupa: budowle w zrekonstruowane osadzie z okresu rozkwitu kultury np.: domy, umocnienia obronne, wieża, fragmenty wałów.

- Podział zbiorów zabytków na mniejsze grupy: na rzeczy codziennego użytku, narzędzia służące do zdobywania i obróbki pożywienia, przedmioty kultowe.
- Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Jakie informacje można uzyskać dzięki przedmiotom odnalezionym podczas wykopalisk oraz dokonanych w Biskupinie rekonstrukcjom.
- Podczas zwiedzania z przewodnikiem poruszone zostają treści tematyczne, których cele dydaktyczne skoncentrowane zostały wokół takich zagadnień jak: zrozumienie znaczenia Biskupina jako „polskich Pompejów”, poznanie metod pracy archeologa, rozwinięcie umiejętności analizy i porównania kultur.

Treści tematyczne:

- * Osada kultury łużyckiej – rekonstrukcja grodu z VIII w. p.n.e.
- * Życie codzienne dawnych mieszkańców (rolnictwo, rzemiosło, handel, religia).
- * Proces odkrycia osady – archeologia w praktyce.

- Propozycje tematów lekcji muzealnych:

- „Zostań mieszkańcem pradziejowej osady” – codzienne życie w epoce brązu
- „Bez gwoźdźcia i śruby?” – techniki budowy osady obronnej
- „Od skorupki do naczyń” – tajniki pracy archeologa

- „Młotek z poroża? Igła z kości? Można?” – narzędzia i surowce pradziejowe
- „Łowiectwo pradziejowe” – polowanie i zbieractwo w prehistorii
- „Nić Ariadny” – pradziejowe tkactwo
- „Szpila, zawieszka i zapinka” – biżuteria i ozdoby
- „Od płacidła do monety” – rozwój pieniądza

- Zajęcia warsztatowe dla uczniów:

- Propozycje tematów do zajęć warsztatowych: „Jak zostać archeologiem?” – zajęcia interaktywne z wykopaliskami. Warsztaty garncarskie lub tkackie – praca z dawnymi technikami. Żywa historia – pokaz uzbrojenia i strojów z epoki.

Celem zajęć warsztatowych jest: Praktyczne doświadczenie dawnych rzemiosł, rozwój kreatywności, zrozumienie realiów życia w pradziejach.

Opracowanie:

dr Renata Zawistowska-nauczyciel doradca metodyczny ds. historii i wos
Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek w Krakowie

31-131 Kraków, ul. Garbarska 1

Tel.(+48)124229606

Tel. kom. 664346844

r.zawistowska@mcdn.edu.pl

www.mcdn.edu.pl

1025 TYSIĄCLECIE
KRÓLESTWA
POLSKIEGO